

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Magyar György és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Szepesi Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2011. március 2. napján kelt 16.P.20.554/2010/17. számú ítélete ellen a felperes által 19. sorszám alatt benyújtott és 20. sorszám alatt indokolt fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg alperesnek 15 nap alatt 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes 1982-től élettársi kapcsolatban élt néhai K. I.-vel, annak 2003. február 5. napján bekövetkezett elhalálozásáig. Néhai K. I.-né az élettársi kapcsolat idején számos takarékbetét szerződést kötött az alperessel különböző összegű takarékbetétek (takaréklevelek, takarékszelvény betétek) váltásával. Ezek egy részét a néhai K.I.-né végrendeletében kizárólagos örököséként megnevezett K. L. házastársa, K.L.-né megszüntette, a betétek tőkeösszegét és kamatait felvette néhai K.I.-né életében. Néhai K.I.-né halálának bekövetkeztét követően hagyatékát az illetékes közjegyző végrendeleti öröklés címén K.L.-nak adta át.

A felperes módosított keresetében 5.199.077 forint kártérítés és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, állítva, hogy néhai K.I.-né megőrzésre adta át a nevén volt takarékbetéti szerződésekről kiállított okiratokat unokaöccse, K.

L. házastársának, aki a felperes és K.I.-né tudomása nélkül jogosulatlanul hajtott végre banki műveleteket, és megfelelő felhatalmazás hiányában szüntette meg a betéti szerződéseket, felvéve az azokban nyilvántartott tőkeösszegeket és kamatokat. Álláspontja szerint K.L.-né e károkozó cselekményeket nem tudta volna végrehajtani az alperes jogellenes közreműködése nélkül. Előadta, hogy a keresete tárgyává tett jogosulatlan banki műveletek néhai K.I.-né hagyatéki eljárását megelőzően derültek ki a számára, ezért 2003-ban K. L.-val szemben hagyatéki hitelezői igényt érvényesített.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal védekezett, hogy a felperes a keresete tárgyává tett egyetlen megtakarítás tekintetében sem minősül szerződő félnek és nem minősül a szerződő fél jogutódjának sem, ezért kártérítési igényt az alperessel szemben nem érvényesíthet. Ezen túlmenően elévülési kifogást is előterjesztett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság az érdemi döntése kialakítása során abból indult ki, hogy a kereset tárgyává tett valamennyi takarékbetét (takaréklevél) a felperes élettársának, néhai K.I.-nek a neve került feltüntetésre. Következésképp valamennyi takarékbetét szerződést K.I.-né kötötte az alperessel. A takarékbetéteken a felperes neve sem betétesként, sem kedvezményezettként feltüntetésre nem került, ezért a felperesnek a takarékbetét szerződés alapján, abból származóan semmilyen joga, illetőleg kötelezettsége nem keletkezhetett az alperessel szemben. A felperes a perbeli takarékbetét szerződések vonatkozásában nem igazolta, hogy szerződéses fél vagy a szerződéses fél jogutódja lenne, ezért e jogviszonyokból reá nézve jogok és kötelezettségek nem származhatnak. Így keresete szerződésszegéssel okozott kártérítés címén nem tekinthető alaposnak. Szerződésszegésen kívüli károkozás címén pedig azért találta alaptalannak a keresetet, mert az az állított kárának 2003-as felismerésétől a kereseti kérelem 2010. júniusában történt előterjesztéséig terjedő idő alatt elévült.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, kérve az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a módosított keresete teljesítését. Hivatkozott arra, hogy a keresete tárgyává tett takarékbetétek megváltására az élettársi viszony idején került sor az élettársak közösen szerzett megtakarításaiból. Az élettársak szerzési arányát a Szekszárdi Városi Bíróság a 22.P.20.967/2003/25. számú ítéletében már a felperesre előnyösebb, $\frac{3}{4}$ - $\frac{1}{4}$ arányban határozta meg. Az élettársaknak a közösen megszerzett vagyontárgyakra dologi igénye van. Mindebből a fellebbező álláspontja szerint az következik, hogy a keresete tárgyává tett takarékbetét szerződések vonatkozásában szerződő félnek minősül - függetlenül attól, hogy a szerződéses okiratok nevesítik-e - és szerződő féli minősége azért is megállapítható, mert élettársi kapcsolatuk közismert, a korábbi bírósági eljárás során pedig közokirattal is igazolt. A takarékbetét, mint ingó dolog képezte a közös tulajdonukat. Minderre figyelemmel - minthogy a takarékbetét szerződések tekintetében szerződő félnek minősül a felperes is - a kereseti követelése a Ptk. 533.§ (4) bekezdése értelmében nem évült el. Egyébként az

elévülést meg is szakította, hiszen a fellebbezéshez csatolt iratok szerint felszólította az alperest annak igazolására, hogy a betétekben bekövetkezett tranzakciókat és azok lebonyolítójának személyét igazolja, ugyanakkor megkereste a PSZÁF-t is, jelezve a jogosulatlan kifizetések tényét. Mindezek mellett számtalan alkalommal járt személyesen is az alperesnél, kérve az elszámolást a kereset tárgyává tett takarékbetétekkel. Megismételte azt az álláspontját, hogy az alperes a jogosulatlanul eszközölt kifizetések során jogellenesen járt el, és ezzel a magatartásával kárt okozott a felperesnek, mint az elhunyt élettársának az elhelyezett betétek, de minimum azok $\frac{3}{4}$ része tekintetében.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel. Kiemelte az elsőfokú ítélet indokaiból, hogy szerződéses kapcsolat néhai K. I.-né és az alperes között állt fenn, és ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy a felperes élettársa volt-e K. I.-nének. Nem helytálló a felperes Ptk. 533.§ (4) bekezdésére való hivatkozása sem, ugyanis ez a jogszabályi rendelkezés nem azt mondja ki, hogy bármilyen, akár megszűnt takarékbetéttel összefüggésbe hozható igény nem évül el, hanem azt, hogy a takarékbetét összegének a visszafizetésére vonatkozó követelés nem évül el. A felperes elévülés megszakadásra vonatkozó hivatkozása sem helytálló az alperes álláspontja szerint, a fellebbezéshez csatolt okiratok ennek igazolására nem alkalmasak.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, a helyesen megállapított tényekből helyes jogi következtetések levonásával hozta meg érdemben is helytálló döntését, ezért azt a másodfokú bíróság a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254.§ (3) bekezdésében foglaltakra is - helyes indokai alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra utal még a másodfokú bíróság:

Nem helytálló a felperesnek az a jogi álláspontja, hogy néhai K.I.-nével fennállt élettársi kapcsolatára tekintettel az élettársa által váltott takarékbetétek vonatkozásában pusztán az élettársi viszony tényénél fogva szerződő félnek minősülne. A házasságon kívüli együttélés polgári jogi viszony: kötelem, amelyre a Ptk. 578/G.§ (1) bekezdése alkalmazandó. A Ptk. 578/G.§ (1) bekezdése kizárólag az élettársak „szerzésben való közreműködés arányában történő közös tulajdonszerzéséről” szól. Nem létesít azonban „vagyonközösséget” az élettársak között. Az élettársak az általuk külön-külön megszerzett vagyontárgyakkal, mint kizárólagos egyedüli tulajdonukkal, mindketten maguk rendelkeznek és ennek megfelelően kell megítélni a külön-külön tett rendelkezéseik érvényességét, illetve joghatásait is. A Ptk.-nak a közös tulajdonra, illetőleg a polgári jogi közös tulajdonszerzésre vonatkozó 137-141.§-ának és az 578/G.§ (1) bekezdésének rendelkezései nem tartalmazznak a házastársakra irányadó Csjt. 30.§ (1)

bekezdésében foglaltakkal azonos vagy ahhoz hasonló olyan korlátozást, amely a házastársak közös egyetértéséhez köti az olyan vagyoni jogi rendelkezés megtételét, amely nem a házastársak különvagyonára vonatkozik. Az élettársak vagyonszerzésénél élesen külön kell tehát választani az élettársak külső és belső viszonyát. A külső viszonyukban szerepelhetnek külön-külön szerzőkként. Az élettársakat a közös gazdálkodás során szerzett vagyontárgyakra valóban dologi jogi igény illeti meg, vagyis kapcsolatuk felszámolása során az együtt szerzett vagyontárgyak tulajdonjoga megfelelő részének az átengedését követelhetik egymástól. Az ekként közös tulajdonba került vagyonban való részesedés arányát a szerzéshez való hozzájárulás mértéke határozza meg. A Ptk.-nak az élettársak közös tulajdonszerzésére vonatkozó szabályai azonban kizárólag az élettársak egymás közötti belső jogviszonyában érvényesülnek, míg az élettársak és a harmadik személyek közötti külső jogviszonyra már az adott jogviszonyra vonatkozó jogág szabályai az irányadók. Következésképpen a peres felek között a kereset tárgyává tett takarékbetétek tárgyában szerződéses jogviszony nem állt fenn, ezért a felperest az alperessel szemben sem a szerződésen alapuló, sem a szerződés megszegésén alapuló követelés nem illeti meg, és jogvitájukban a takarékbetét szerződésből eredő követelésekre vonatkozó Ptk. 533.§ (4) bekezdése sem alkalmazható.

Téves a felperesnek az elévülés megszakítására vonatkozó fellebbezési hivatkozása is. A Ptk. 327.§ (1) bekezdése alapján a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése szakítja meg az elévülést. Egyéb tények elévülést megszakító joghatással nem bírnak. A fellebbezésben hivatkozott felszólítások és bejelentés a Ptk. 327.§ (1) bekezdésének tartalmi körén kívül eső egyéb tények. Az elévülés megszakadását nem eredményezték.

A fellebbezés sikertelenségére tekintettel a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte a másodfokú bíróság az alperes másodfokú eljárásban felmerült jogi képviseleti munkadíjának a megfizetésére. Ennek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése és 4/A.§-a alapján határozta meg. A másodfokú eljárás illetékét a felperes személyes költségmentességére tekintettel az állam viseli, a Pp. 84.§-ának (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján.

Pécs, 2011. december 8.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró